

Gradec 30 (—9), Pameče 32 (+2), Stari trg 112 (—16), Sv. Ilj pod Turjakom 62 (—18), Razbor 45 (—11), Sv. Miklavž 37 (—2), Podgorje 80 (.), Dolič 30 (—10), Sv. Vid nad Valdekom 29 (—3), Št. Janž 48 (—4), Št. Peter 29 (+4), Sile 10 (—4).

XXI. Dekanija Nova cerkev (3.83%) šteje 636 (—98) udov. Po žup.: Nova cerkev 113 (—48), Vojnik 139 (—23), Frankolovo 37 (—1), Vitanje 73 (—15), Črešnjice 63 (+17), Dobrna 88 (—23), Šmartin v Rožni dolini 106 (.), Sv. Jošt 17 (—5).

XXII. Dekanija Vuzenica (3.62%) šteje 293 (—31) udov. Po žup.: Vuzenica 41 (—2), Trbonje 23 (.), Sv. Primož 16 (.), Ribnica 161 (—19), Vuhred 22 (—9), Sv. Anton 30 (—1).

XXIII. Dekanija Zavrč (3.47%) šteje 623 (—66) udov. Po žup.: Zavrč 139 (—3), Sv. Barbara pri Borlu 150 (—32), Leskovec 88 (—29), Sv. Trojica v Halozah 142 (.), Sv. Vid niže Ptuj 104 (—2).

XXIV. Dekanija Marenberg (2.48%) šteje 232 (—30) udov. Po žup.: Marenberg 36 (—6), Muta 60 (+10), Brezno 20 (—32), Remšnik 55 (.), Sv. Ožbalt 30 (—6), Sv. Jernej v Radvanju 8 (—3), Pernice 20 (+7), Sobota 3 (.).

Napredovale so torej samo 4 dekanije: Jarenina, Ljutomer, Maribor na des. dravskem bregu in Velika Nedelja; vse druge so nazadovale, med temi najbolj Videm za 269 udov. Prvih 10 dekanij ima nadnormalno, zadnjih 14 podnormalno število. Napredovalo je 52 župnij; med temi najbolj Jarenina za 54 udov; enakih je ostalo 14; pri vseh drugih je število Mohorjanov padlo, po nekaterih zelo zdatno, najbolj pa v Št. Juriju ob juž. železnici, kjer je izgubila družba 59 udov.

Župnija Sv. Miklavž, ki ima udov 16.68%, v laški dekaniji nosi lani pri Mohorjevi družbi v lavantinski škofiji ponosno zastavo. Častitamo njenim zavednim župljanom! Drugim župnijam pa vspodbudno kličemo: Obračajte se pridno pri letošnjem nabiranju novih udov na to zastavo, sledite jej navdušeno in skušajte jo, kolikor mogoče dosežati! Zlasti naj bo omenjena vrla župnija uzor onim, ki imajo podnormalno število. V marsikateri župniji je razmerno število naravnost rečeno zelo zelo nizko v primeri s prebivalstvom. Kaj je uzrok temu? Brez dvoma se da pri dobri volji v marsikaterem kraju mnogo storiti v tem oziru. Potrudimo se za koristno stvar, za družbo, na katero se moramo zlasti v današnjih zmedenih in za Slovence pomenljivih časih s tolažbo ozirati, in glejmo, da bo naša škofija, kakor je letos najbolj nazadovala, to leto razveselila družbo sv. Mohorja z največjim napredkom!

Gospodarske stvari.

Ptičje gnezdo.

Iskren prijatelj in branitelj ptic je izračunal in nam razložil v «P. L.», koliko je vredno ptičje gnezdo za kmete. On si predstavlja gnezdo s peterimi lačnimi mladiči. Vsak izmed teh zahteva od skrbnih starišev hrane, obilne hrane. Vsaj 50 gosenic ali druge pečenke mu že morata stara dva vsak dan nanositi, da se mali «princ» potolaži. Takih poželjivih kljunčkov pa je — smo rekli — v gnezdu pet; rabijo torej na dan vsaj 250 gosenic, katerih jim stariši nanosijo iz bližnje okolice. Nosijo jim pa hrano navadno po 4 čez ne več tednov, recimo vsaj 30 dnij. V jednom mesecu znosijo torej samo mladičem 7500 gosenic.

Vsaka gosonica je požrešna; na dan rabi najmanj toliko hrane, kolikor tehtu sama. Hrano si prav izbira; nežno cvetje sadnih dreves, mlado, sočnato listje, ki bi imelo varovati nastajajoč sad, in slične sladščice so ji po godu. Teh uniči na škodo kmetovo,

posebno če ima precej sadnega drevja, ogromno število, tako da obvisi na drevju primeroma le prav malo jabolk, hrušek. — V prej omenjenih 30 dnevih pokonča vsaka gosonica najmanj 30 cvetov, to je vsaj po jednega na dan. Onih 7500 gosenic bi torej pokončalo v onih 30 dneh 225.000 cvetov, iz katerih bi bilo pač vzrastlo precej sadja.

Koliko škodo trpi torej cela soseska že zaradi jednega ptičjega gnezda, katerega uniči in razdere ter mladiče pobere zlobna ali lahkomišelnost roka kakega fantalina, ki nima ni duha ni sluha, kaj koristijo drobni pevci nekako posredno vsem kmetijam v sosesčini. Prepovedano je tako neusmiljeno dejanje, pa je tudi nespametno; vsak tak otrok poškoduje prav občutljivo svoje lastne stariše. Kdor uvidi in verjame, koliko mrčesa ptice posebno ob času cvetja uničijo, bo pač ostro prepovedal svojim otrokom gnezda razdirati, jajca pobijati in mladiče moriti.

Kako nerodovitno drevo prisiliti k rodovitnosti?

Marsikrat raste kakšno sadno drevo posebno v rodovitnej zemlji, enako onemu v lesu, le na les in velikost. Zdi se, kakor da bi pozabilo na svoj namen, da je namreč sadno drevo. Da bi jo opomnili na to, svetujejo nekateri sadjerejci, jo v spomladi krepko otrebiti in obrezati. Marsikdaj to sredstvo res pomaga, včasih pa tudi ne. Neki pripusti kmet mi je v tem nasvetoval sledeči pomoček: «Vzami dolgo prekljo, kadar se druga drevesa obirajo in omenjeno nerodovitno drevo dobro obklesiti po vejah okoli. Drugo leto boš videl, da ti bode rodilo».

Misel se mi je zdela nekaj časa smešna, ali ko sem začel bolj razmišljati, zdela se mi je pomenljiva. Spomnil sem se, da je pred več leti neko spomlad nam strašno sneg oblomil drevje. In baš tisto jesen se je ono skoraj lomilo od teže sadja. Zato velja med ljudstvom prepričanje, da je sneg, ki drevje lomi, dobro znamenje za sadno letino. Verjetno je prvo in drugo sredstvo v tem, da se drevesu zmanjša moč poganjati lesnih popkov, vsled česar nastavi sadne. O tem bi želel zvedeti mnenje raznih sadjerejcev.

Pohorski.

Sejmi. Dne 26. februarja v Brežicah (za svinje), v Poličanah (za svinje) in v Vuzenici. Dne 1. marcija v Ljutomeru, Radgoni, na Planini in v Marenbergu (za konje). Dne 2. marcija v Imenem (za svinje). Dne 3. marcija na Vranskem, v Oplotnici, Lučanah, Račah (tudi za konje), na Bregu pri Ptujju (za svinje) in v Tržišči. Dne 4. marcija na Spod. Polskavi (za svinje).

Dopisi.

Od Sv. Križa tik Slatine. Pri zborovanju slov. katol. polit. društva dne 13. febr. je naš državni poslanec, vlč. gosp. dr. Gregorčec, v svojem čez jedno uro trajajočem govoru poročal svojim volilcem o položaju Slovencev in splošno Slovanov v državnem zboru. Nato so se vsprejele te-le resolucije:

I. Obsojamo in obžalujemo nezaslišane surovosti nemških poslancev v državnem zboru, ki so ne samo na sramoto celej državi, ampak so tudi na veliko škodo volilcem zabranile, da se najpotrebnejše predloge niso mogle obravnavati; odobrujemo pa in zahvalno priznavamo požrtvovalno vstrajnost državnozbornske večine in njenih predsednikov.

II. Obsojamo drzne in izzivajoče izgrede nemških dijakov na visokih solah, ki so iz ničevih uzrokov poslušanje predavanj ustavili in še drugim dijakom, zlasti slovenskim v Gradcu in Dunaju zahajanje k predavanjem z največjim nasilstvom branili, jih zasramovali in napadali; ter obžalujemo, da visoka vlada tukaj še zmiraj premehko postopa, namesto da bi strogo puntarske dijake in profesorje

zavrnila na njihove dolžnosti. Davkoplavalci zalagamo prav drage visoke šole z denarjem, da bi se mladina v pravem, avstrijskem domoljubnem duhu vzgojevala, a nasprotno se politikuje, ter skozi in skozi protiaustrijsko rovarstvo podpira.

III. Z veseljem pozdravljamo zahtevam sedanjega časa najprimernejše sklepe vse-slovenske prestolnice bele Ljubljane in slov. deželnega zbora na Kranjskem, s katerim se vlada resno pozivlje, da čim prej izposluje ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani z bogoslovno, pravoslovno in modroslovno fakulteto.

IV. Jezikovno narodno vprašanje smatramo kot najnujnejše, ker dokler se ugodno in pravično ne reši, ni upati narodnega miru in tudi ne uspešnega delovanja v raznih zastopih, zlasti ne v deželnem štajarskem in v državnem zboru dunajskem. Ugodno rešitev tega vprašanja uvidevamo pa ne v ministerskih naredbah, ampak v državnem zakonu, katerega naj državni zbor sklene kot izvrševalni zakon XIX. osnovnih državnih pravic za vse narode avstrijske enakopravično.

V. Slovenskim deželnim poslancem v Gradcu, ki čast našega milega slovenskega jezika zastopajo tako krepko in neustrašeno, izražamo svojo najiskrenejšo zahvalo. Bodite neizprosni, ves narod je za Vami!

VI. Državne in deželne poslance nujno prosimo, naj si prizadevajo izposlovati večjih podpor iz deželnih in državnih dohodkov za obnovo po trsnih uši kmalu povsodi ugnobljenih vinogradov spodnještajarskih, s pomočjo ameriškega trsovja, ter državno slovensko gospodarsko šolo, ker deželni zbor štajarski sam ničesar za Slovence v tem prevažnem pouku storiti neče. —

Po zborovanju je sledila prosta zabava, katere se je lepó število odličnih zunanjih gostov iz Šmarija, Kostrivnice, Rogateca, kakor tudi iz sosedne Hrvaske, celo iz oddaljene Pregrade udeležilo. Med zabavo se je nabral za Ciril-Metodovo družbo znesek glđ. 13.50, za katero rodoljubnost se izreka vsem darovalcem srčna zahvala.

Od Št. Andraža nad Polzelo. (Mokraški upliv.) Iz tukajšnjega kraja se malokdaj kaj sliši, ker je dozdej bilo občinsko vodstvo v najboljših rokah in zaradi tega tudi po občini blaženi mir in lepa zadovoljnost. Minolo leto pa se je tudi k nam privlekla ljulika in v nezavednih kmetih tako večnila, da so na «Luč» bolj verjeli, kakor na besedo božjo. Uspeh tega delovanja demokraciev ni izostal. Hujskali so z najhujšimi lažmi, proslavljali in razširjali hudobni list «Luč» in sicer vse na tihem. Bolj neveden kmetič ali kočar ko je bil, bolj je na krivega preroka verjel. Ko je torej prišla občinska volitev, na katero je vse to prej napeljano bilo, videli smo, kam taka nezavednost pelje. K volitvi jih je prišlo toliko, da se še ne ve najstarejši tukajšnjih poštenih očetov spominjati. Volitev je pa tudi tako izpadla, da je celi stari odbor odstranjen in s samimi mokrači nadomeščen. To naredila je «Luč». Ali sveti jim tudi naj zanaprej! Iskati jim bo treba novega pisarja, pa tudi pamet, kajti do zdaj še od teh novoizvoljenih nobeden ni imel pojma o občinskem delovanju in večina je takih, da še svojega imena ne znajo pisati. Kesanje pride, ali prepozno bo! Radovedni smo zares, kako bodo kaj gospodarili. — Lansko leto smo tukaj osnovali «Bralno društvo». Lepi namen tega društva pa niso ljudje znali ceniti. Pošteni kmetje mislijo, bralno društvo ni za nas, socialisti pa mu na vseh koncih nasprotujejo. Žalostno!

Iz Šmarij pri Jelšah. (Dovolj poštene domače krvi!) Gospod urednik! Naj Vas prepričam, da Vam je v 6. št. Vašega cenjenega lista M. Krpan slabo ustregel ter poročal nekaj neresnic. Glede čitalnice se ugrabi laž s pestjo; sicer je pa to tako neslan dovtip, da pač ni vreden, da se nanj oziramo.

Dalje ni res, da bi moška podružnica sv. Cirila in Metoda spala; v pretečenem letu